

**PROGRAM ZA MLADE PRIMORSKO-
GORANSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE
OD 2022. DO 2024. GODINE**

Program za mlade Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022. – 2024. godine (u daljnjem tekstu: Program za mlade) je dokument koji obuhvaća razdoblje od tri godine, a u kojem su definirani razvojni smjerovi, ciljevi i mjere javnih politika za mlade. Program je usklađen sa strateškim dokumentima na razini RH i Europske unije.

Opći cilj Programa za mlade je stvoriti društvene pretpostavke za razvoj potencijala mladih radi podizanja kvalitete njihovog života i njihove optimalne društvene integracije.

Posebni ciljevi izrade Programa za mlade su:

- analizirati strukturu potreba mladih PGŽ,
- analizirati postojeće resurse koji omogućavaju uključenost mladih, kao i njihovo sudjelovanje,
- izdvojiti i uključiti ključne dionike koji mogu unaprijediti život mladih u PGŽ,
- jasno odrediti odgovornost pojedinih dionika za pojedina područja života mladih PGŽ,
- senzibilizirati ključne dionike na probleme mladih,
- uključiti mlade PGŽ u različite načine sudjelovanja u javnom životu Županije, od svakodnevnog života do procesa političkog odlučivanja,
- osigurati da se javne politike za mlade definiraju u skladu sa stvarnim potrebama,
- osigurati institucionalnu strukturu za implementaciju politike za mlade,
- razvijati ideju partnerstva među ključnim dionicima koji utječu na kvalitetu života mladih,
- jačati međugeneracijsku solidarnost (između mladih i „odraslih“), čime se jača društvena kohezija šire društvene zajednice PGŽ,
- osposobiti (neformalnim i informalnim obrazovanjem) mlade i ključne dionike za sudjelovanje u društvu i dr.

Metodologija izrade Programa za mlade temeljena je na smjernicama koje je za izradu lokalnih javnih politika preporučila Europska komisija, a posebno metodi lokalnog razvoja vođenog zajednicom (engl. Community Led Local Development) i utemeljenje javne politike na znanju (engl. evidence based policy).

Prilikom izrade Programa za mlade posebna pažnja se posvetila aktivnom uključivanju mladih u proces strateškog planiranja. Kako bi se osigurala što kvalitetnija povratna informacija korišteni su moderni alati aktivne participacije mladih poput dijaloga s mladima i javnih foruma sa stručnjacima i mladima.

Konačnim prijedlogom Programa za mlade definirana su **3 razvojna smjera** unutar kojih je istaknuto ukupno **7 strateških ciljeva** i **13 posebnih ciljeva**. Na slici 1 prikazani su razvojni smjerovi Programa za mlade PGŽ.

Slika 1. Shematski prikaz razvojnih smjerova Programa za mlade PGŽ

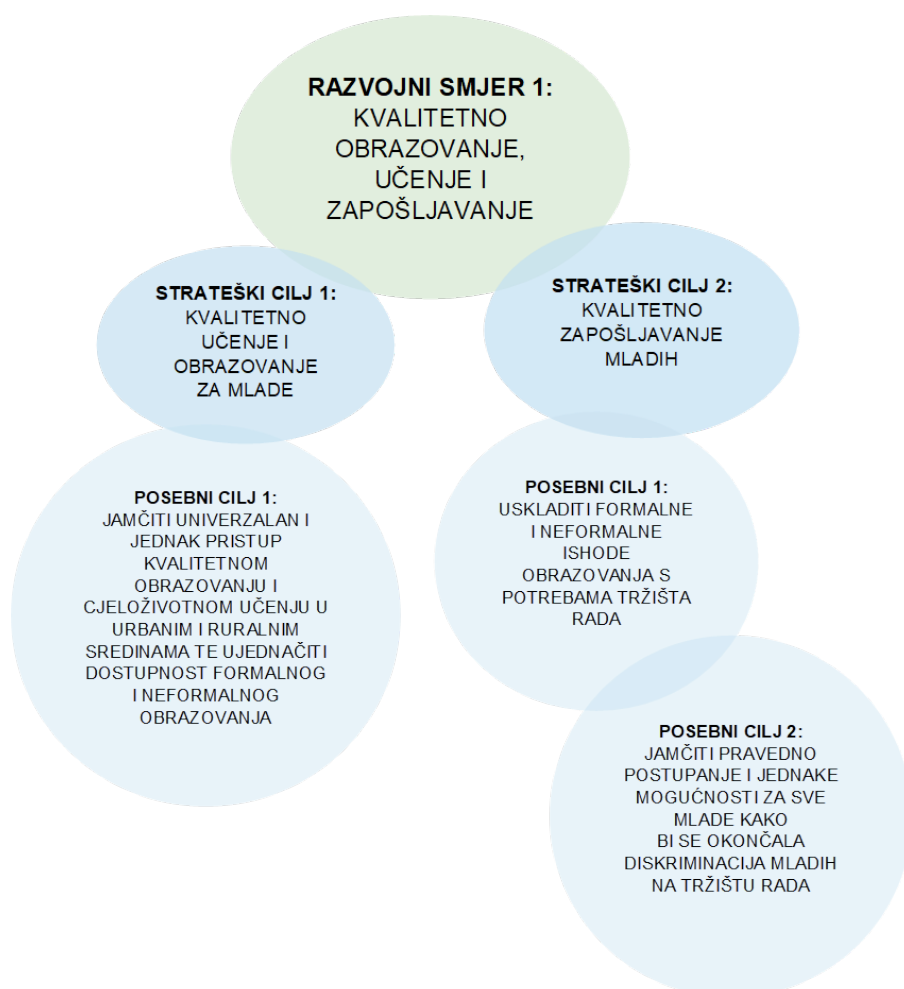
Misija Programa za mlada PGŽ

PGŽ je županija po mjeri mladih; zajednica u kojoj mladi žele ostati i živjeti u skladu s vrijednostima održivog razvoja i demokratskih načela.

Vizija Programa za mlade PGŽ

U PGŽ žive mladi koji su uključeni, osnaženi i povezani. Mladi imaju kvalitetan život, s osiguranim pristupom kvalitetnom obrazovanju, zapošljavanju i zdravstvenim uslugama, a društvena isključenost mladih je smanjena.

Shematski prikaz Razvojnog smjera 1 Kvalitetno obrazovanje, učenje i zapošljavanje

Strateški okvir Razvojnog smjera 1 s istaknutim pokazateljima ishoda i rezultata.

Razvojni smjer 1. Kvalitetno obrazovanje, učenje i zapošljavanje

Strateški cilj 1: Kvalitetno učenje i obrazovanje za mlade		
Posebni cilj 1: Jamčiti univerzalan i jednak pristup kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju u urbanim i ruralnim sredinama te ujednačiti dostupnost formalnog i neformalnog obrazovanja		
Pokazatelji ishoda za posebni cilj 1	1. povećan udio djece mladih roditelja u vrtićima	+15%
	2. povećan broj zaposlenih mladih	+10%
	3. povećan udio mladih koji sudjeluju u procesima cjeloživotnog učenja radi povećanja produktivnosti i kvalitete radne snage te sposobnosti prilagodbe brzim promjenama	+15%
Mjere (prioriteti provedbe) za posebni cilj 1	Pokazatelji rezultata za mjere	
1. povećanje pristupačnosti kvalitetnog sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za mlade roditelje	1.1. broj djece mladih roditelja, posebno iz ruralnih krajeva i drugih socijalno isključenih skupina, uključenih u sustav ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja	
2. a. osiguravanje jednakih uvjeta sustavnog odgoja i obrazovanja postupnim uvođenjem nastave za učenike osnovnih škola i nastave u jednoj smjeni za učenike srednjih škola	2.1. broj osnovnih škola s cjelodnevnim programom nastave	
	2.2. broj srednjih škola koje rade u jednoj smjeni	
	2.3. broj dodatnih programa za jačanje temeljnih kompetencija	
2. b. osnaživanje temeljnih kompetencija (čitalačke, matematičke, prirodoslovne pismenosti)	2.4. uspjeh na testovima državne mature i/ili PISA testova	
	2.5. broj modela cjelovite potpore djeci i učenicima u učenju osobito učenicima s teškoćama i darovitim učenicima, pripadnicima nacionalnih manjina i učenicima koji pripadaju rizičnim skupinama (npr. cjeloviti program prevencije nasilja, učiti kako učiti, razvoj kreativnih potencijala i sl.)	
	2.6. broj novih aktivnosti/programa za osnaživanje temeljnih kompetencija	
2. c. razvijanje kritičkog i kreativnog mišljenja, građanske kulture i kulture nenasilja kod mladih	2.7. broj školskih i studentskih volonterskih klubova	
	2.8. broj programa prevencije nasilja kod djece i mladih	
	2.9. broj provedenih aktivnosti na inicijativu mladih	
2. d. jačanje društvenog ugleda i interesa za strukovnim zanimanjima	2.10. broj novih modela učenja u zajednici (učenje zalaganjem u zajednici, odnosno društveno-korisnim učenjem) i broj učenika i studenta uključenih u iste	
	2.11. broj upisanih učenika u strukovne srednje škole	
	2.12. broj novih programa zanimanja srednjih strukovnih škola usklađenih s potrebama tržišta rada	
2. e. razvoj i implementacija novih modela stručne prakse usklađenih s potrebama tržišta rada	2.13. broj sati stručne prakse u tijeku nastavnog procesa, na svim razinama obrazovanja, u suradnji s poslovnim i neprofitnim sektorom	
	2.14. broj novih programa u županijskim centrima kompetentnosti	
	2.15. broj plaćenih stručnih praksi i broj plaćenih mentora, na svim razinama obrazovanja	
	2.16. broj novih modela stručne prakse (otvaranje pravnih tijela pri obrazovnim ustanovama prema principima društvenog poduzetništva; npr. broj otvorenih	

	<p>automehaničarskih radionica u sklopu strukovne škole otvorene za tržište u kojoj učenici stječu kompetencije za vrijeme trajanja obrazovanja) ili na svim razinama obrazovanja</p>
<p>3. stvoriti model koji omogućava stjecanje stručnih i osobnih kompetencija za rad za vrijeme i nakon stjecanja formalnog obrazovanja, posebno za mlade u NEET situaciji i iz ruralnih područja</p>	<p>3.1. broj oblikovanih modela profesionalne orijentacije prije upisa u srednje škole i prije upisa na razne studije tijekom i po završetku visokog obrazovanja</p>
	<p>3.2. broj osiguranih prostora za mlade za provedbu besplatnog učenja raznih vještina kojima povećavaju svoju konkurentnosti na tržištu rada, ali i osposobljavanju se za život u zajednici (info-centri, centri i klubovi za mlade)</p>
	<p>3.3. broj mladih u NEET situaciji, posebno u ruralnim krajevima</p>
	<p>3.4. broj novih modela učenja u zajednici (učenje zalaganjem u zajednici, odnosno društveno-korisnim učenjem) i broj učenika i studenta uključenih u iste</p>

Strateški cilj 2: Kvalitetno zapošljavanje mladih		
Posebni cilj 1: Uskladiti formalne i neformalne ishode obrazovanja s potrebama tržišta rada		
Pokazatelji ishoda za posebni cilj 1	1. smanjenje broja mladih u NEET situaciji	-10%
	2. povećanje broja zaposlenih mladih	+10%
	3. povećanje broja radnih mjesta	+10%
Mjere (prioriteti provedbe) za posebni cilj 1	Pokazatelji rezultata za mjere	
1. osiguravanje društvene podrške za karijerno savjetovanje po mjeri mladih	1.1. broj oblikovanih modela podrške karijernog savjetovanja u ključnim prijelaznim razdobljima za mlade: - za vrijeme obrazovanja - po izlasku iz obrazovnog sustava - prilikom pronalaska prvog zaposlenja te kod promjene i gubitka zaposlenja	
	1.2. broj mladih uključenih u obrazovanje, osposobljavanje i programe poticanja zapošljavanja, posebno iz ruralnih krajeva i drugih skupina u riziku od isključenosti	
2. a. postizanje veće usklađenosti kompetencija radnika s potrebama tržišta rada poboljšanjem suradnje dionika na tržištu rada, institucija i socijalnih partnera, uključujući i sustav obrazovanja	2.1. broj sklopljenih sporazuma o suradnji između ključnih dionika u obrazovanju i na tržištu rada	
	2.2. broj novih programa usklađenih s tržištem rada	
2. b. aktivno uključivanje poslodavaca u proces usklađivanja formalnih i neformalnih ishoda obrazovanja (uključujući vrednovanje stečenih kompetencija volontiranjem) s potrebama tržišta rada (plaćene stručne prakse, sudjelovanje u stipendiranju i sl.	2.3. broj plaćenih stručnih praksi	
	2.4. broj poslodavaca koji koriste sustav mentorstva prilikom uvođenja u posao i napredovanja na radnom mjestu	
	2.5. broj poslodavaca koji vrednuju kompetencije stečene volontiranjem, društveno-korisnim učenjem ili drugim oblicima neformalnog obrazovanja prilikom zaposlenja ili napredovanja na radnom mjestu	
	2.6. broj međusektorskih modela stipendiranja učenika i studenata	
3. stvaranje mogućnosti za nova radna mjesta sa ciljem zadržavanja mladih u ruralnim sredinama	3.1. broj ostvarenih programa poticanja stvaranja novih radnih mjesta za mlade u ruralnim sredinama (poduzetništva, društvenog poduzetništva)	
	3.2. broj ostvarenih ulaganja i poticaja u postojeće resurse i organizacije u kojima su mladi zaposleni	

Posebni cilj 2: Jamčiti pravedno postupanje i jednake mogućnosti za sve mlade kako bi se okončala diskriminacija mladih na tržištu rada		
Pokazatelji ishoda za posebni cilj 2	1. povećana stopa zaposlenosti svih mladih, a posebno onih u nepovoljnom položaju	+10%
	2. povećana prosječna plaća mladih, posebno mladih žena	+11.5%*
Mjere (prioriteti provedbe) za posebni cilj 2	Pokazatelji rezultata za mjere	
1. osiguravanje pravednog postupanja i jednakih mogućnosti za sve mlade kako bi se okončala diskriminacija mladih na tržištu rada	1.1. broj mladih zaposlenih temeljem ugovora o radu na neodređeno	
	1.2. broj zaposlenih mladih unutar 6 mjeseci nakon završenog obrazovanja	
	1.3. broj zaposlenih mladih neposredno nakon završetka stručnog osposobljavanja/pripravništva	
2. poboljšanje položaja na tržištu rada za mlade, a posebno mlade žene i dugotrajno nezaposlene mlade i ostale mlade u nepovoljnom položaju	2.1. broj realiziranih poticaja za zapošljavanje mladih žena, dugotrajno nezaposlenih mladih i ostalih mladih u nepovoljnom položaju	
	2.2. broj provedenih edukacija o rodnoj ravnopravnosti za poslodavce	

Ključni dionici koji će doprinijeti ostvarenju prioritetnih javnih politika za mlade u ovom razvojnom smjeru sudjelovanjem u izradi i provedbi akcijskih planova te vrednovanju rezultata su:

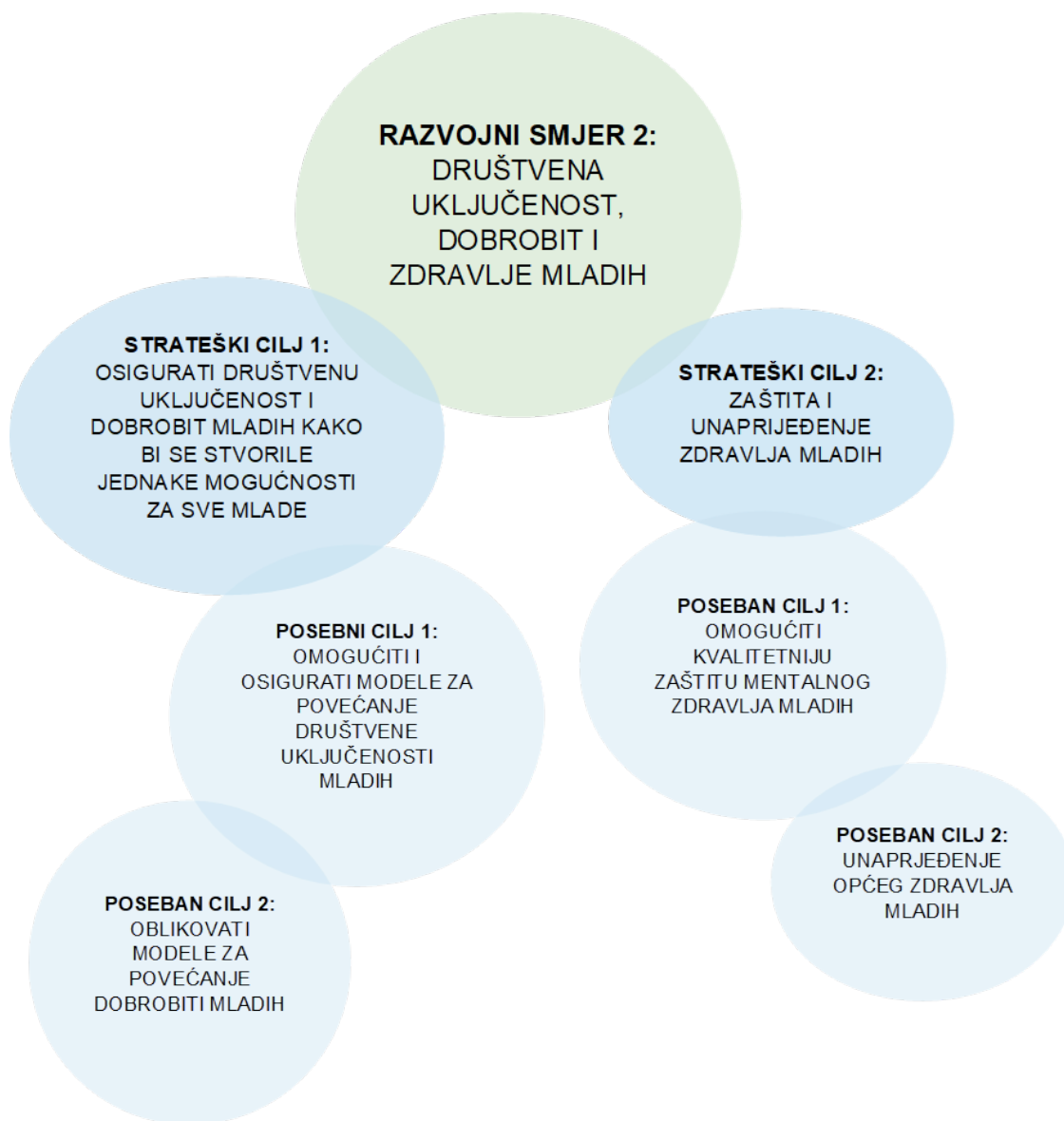
1. Javne organizacije/ustanove: državne i inozemne javne potpore mladima za brže zapošljavanje i olakšavanje ulaska na tržište rada, poticanje poduzetništva i sl.; sveučilišta, pučka ili narodna učilišta; obrazovni sustav, formalno obrazovanje – vrtići, škole, fakulteti i JLS
2. Programi (potpore i mjere) nacionalne politike (ministarstva): poticaji za zapošljavanje, poticaji za stjecanje radnog iskustva, potpore za stjecanje kvalifikacija i sl., programi potpore EU u ovom području; zavodi za zapošljavanje, ministarstva, agencije i sl.
3. Organizacije civilnog društva koje pružaju potporu zaposlenima i nezaposlenim mladima: socijalno poduzetništvo, zadruga i sl., volontiranje; tečajevi, radionice sa sadržajima koji potiču brže zapošljavanje i olakšavaju ulazak u svijet rada; udruge, učilišta za obrazovanje odraslih, kulturni centri, neformalno obrazovanje, stručnu praksu i dr.
4. Privatni, ekonomski sektor: stipendije vezane uz zapošljavanje, osiguravanje stručne prakse, poticaji za zapošljavanje i sl.;
5. Druge organizacije i modeli koji daju potporu mladima radi bržeg zapošljavanja i olakšavaju ulazak u svijet rada: poduzetnički inkubatori, kreativni laboratoriji, poslovne zone, gospodarske komore, obrtničke komore i sl.
6. Ekonomski/ profitni sektor – neformalno i formalno stjecanje kompetencija za rad uvođenjem više programa stručnih praksi i cjeloživotnog osposobljavanja u tvrtkama i obrtima.

Preporuke za ključne dionike (za gradove i općine, PGŽ, ustanove, zaklade, gospodarstvenike, udruge i druge organizacije koje mogu usmjeriti svoje djelovanje ka ovom razvojnom smjeru) - moguće aktivnosti i projekti za izradu akcijskog plana

Preporuke	Povezanost sa strateškim ciljem	Ključni dionici
1. Prema mogućnostima u skladu s Pedagoškim standardom: izravan upis djece mladih roditelja i/ili dodatni bodovi za upis djece mladih roditelja	Strateški cilj 1	Osnivači ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, JLS, PGŽ, gospodarstvenici
2. Aktivno sudjelovanje u oblikovanju inovativnih modela učenja za zapošljavanje. Radi se o aktivnostima koje doprinose stjecanju ključnih kompetencija za razvoj i zapošljavanje mladih npr.: - u okviru obaveznog (redovnog) odgojno obrazovnog programa obogaćuje se s aktivnostima i novim pedagoškim i didaktičkim metodama koje potiču stjecanje temeljenih kompetencija (matematičke, prirodoslovne, analitički pristup i kritičko mišljenje) i socijalnih vještina poput mirnog rješavanja sukoba, učenje u izazovnom okruženju, komunikacijske vještine i sl. - prema mogućnostima oblikuju i dodatne školske aktivnosti poput školskih vrtova, učeničkih zadruga, debatnih klubova, volonterskih klubova i drugih aktivnosti na prijedlog učenika škole. Isto tako, važno je omogućiti jednostavniju suradnju i priznavanje stečenih kompetencija sudionicima programa koje provode organizacije civilnog društva.	Strateški cilj 1	Osnivači ustanova za osnovno i srednje obrazovanje, visokoškolske ustanove, organizacije civilnog društva, JLS, PGŽ, gospodarstvenici
3. Aktivno sudjelovanje u uspostavi suradnje s ustanovama i organizacijama radi oblikovanja županijskog modela programa prevencije nasilja među i nad mladima.	Strateški cilj 1	Osnivači ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, visokoškolske ustanove, JLS; PGŽ, MUP, NZJZ PGŽ, CZSS, organizacije civilnog društva
4. Organiziranje komunikacijskih kampanja za promociju deficitarnih radnih mjesta/zanimanja, kroz sustavno i primjereno informiranje učenika o pojedinim zanimanjima i uključivanje učenika u kampanju, npr. tijekom školovanja posjete roditelja školama ("što rade moji roditelji?"), organizirane posjete zainteresiranih učenika tvrtkama, posjete predstavnika tvrtki osnovnim školama, sajmovi poslova u čiju su organizaciju uključeni i učenici.	Strateški cilj 1	Osnivači ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, visokoškolske ustanove u suradnji s gospodarstvenicima i učenicima, obitelji, JLS, PGŽ, HZZZ
5. Razvoj društvenog poduzetništva u školama i na fakultetima (npr. automehaničarska radionica za javnost u školi, frizerski salon u školi i sl.). Rad učenika i mentora u društvenom poduzeću škole je priznata i plaćena stručna praksa. Isto tako, uspostavom suradnje s poduzetnicima oblikuju se novi modeli stručne prakse tijekom cijelog školovanja, npr. povezano s novim modelom stipendiranja u kojem se za deficitarna zanimanja prema interesu poslodavaca stipendira iz više izvora plaćena praksa tijekom cijelog školovanja	Strateški cilj 1	Osnivači ustanova srednjeg i visokoškolskog obrazovanja oblikuju nove modele stručne prakse u suradnji s poslodavcima i JLS, PGŽ, komorama,

6. Uspostavljaju se novi modeli profesionalne orijentacije i druge modele praćenja potencijala učenika kako bi u prijelaznim razdobljima lakše donijeli odluku o nastavku školovanja.	Strateški cilj 1	Stručnjaci, obrazovne ustanove i organizacije civilnog društva, JLS; PGŽ, HZZZ
7. Informiranje poslodavaca o načinu rada organizacija civilnog društva te mogućnostima stjecanja kompetencija za buduće radnike kroz programe učenja u zajednici (učenje zalaganjem u zajednici, stručna praksa u organizaciji civilnog društva...), ispitivanje potreba poslodavaca (koje kompetencije su potrebne, koja zanimanja), programi stručne prakse u udrugama	Strateški cilj 2	Organizacije civilnog društva, poslodavci, obrazovne ustanove
8. Preporuke poslodavcima - uspostava transparentnijeg zapošljavanja uz priznavanje stečenih kompetencija kroz neformalno obrazovanje, preporuke...	Strateški cilj 2	Poslodavci, organizacije civilnog društva, ustanove, PGŽ, JLS
9. Poticanje stvaranja novih radnih mjesta - poticaji za gospodarstvenike koji stvaraju nova radna mjesta na kojima zapošljavaju mlade u ruralnim krajevima.	Strateški cilj 2	JLS, PGŽ, poslodavci, ministarstva
10. Poticaji za korištenje poslovnih zona, start – up inkubatora i sl. - povoljni uvjete za mlade poduzetnike (oslobađanje plaćanja davanja i sl.)	Strateški cilj 2	Vlasnici poslovnih zona, JLS, PGŽ,
11. Oblikovanje modela sprječavanja ulaska mladih u NEET situaciju	Strateški cilj 1 i 2	JLS; PGŽ; HZZZ, osnivači obrazovnih ustanova

Shematski prikaz strateškog okvira za Razvojni smjer 2. Društvena uključenost, dobrobit i zdravlje mladih

Strateški okvir za Razvojni smjer 2. „Društvena uključenost, dobrobit i zdravlje mladih”

Strateški cilj 1: Osigurati društvenu uključenost i dobrobit mladih kako bi se stvorile jednake mogućnosti za sve mlade	
Posebni cilj 1: Omogućiti i osigurati modele za povećanje društvene uključenosti mladih	
Pokazatelji ishoda za posebni cilj 1	1. oblikovan model praćenja i podrške mladima radi sprječavanja društvene isključenosti mladih +1
	2. oblikovan sustav dostupnosti socijalne podrške u svim područjima za mlade s naglaskom na ruralna područja – decentralizacija socijalne podrške +1
Mjere (prioriteti provedbe) za posebni cilj 1	Pokazatelji rezultata za mjere
1.a. mapiranje društveno isključenih mladih	1.1. provedeno mapiranje društveno isključenih mladih u PGŽ
	1.2. broj društveno isključenih mladih u PGŽ
1.b. provedba programa i aktivnosti sprječavanja društvene isključenosti mladih	1.3. broj organizacija koje provode programe društvenog uključivanja mladih
	1.4. broj financiranih programa i projekata usmjerenih sprječavanju društvene isključenosti mladih
2.a. uspostava mobilnih timova za pružanje podrške mladima u ruralnim područjima	2.1. broj osnovanih mobilnih timova za mlade u PGŽ i JLS
	2.2. broj financijskih podrška postojećim i novoosnovanim mobilnim timovima za mlade u PGŽ i JLS
2.b. stvaranje mreže podrške među mladima kroz volonterske programe	2.3. broj osnovanih volonterskih centara u ruralnim područjima
	2.4. broj mladih volontera u PGŽ i JLS
2.c. osiguravanje resursa za sprječavanje prelaska mladih u NEET situaciju, posebno u ruralnim i otočnim područjima	2.5. broj financiranih programa i projekata usmjerenih sprječavanju prelaska mladih u NEET situaciju
	2.6. broj osoba koje rade s mladima prema različitim modelima za koje su osigurana sredstva JLS i PGŽ
	2.5. broj financiranih aktivnosti provedenih u partnerstvu različitih organizacija koje pružaju usluge nedostupne u zajednici
	2.6. broj novo osnovanih udruga mladih i za mlade u ruralnim i otočnim područjima

Posebni cilj 2: Oblikovati modele radi povećanja dobrobiti mladih		
Pokazatelji ishoda za posebni cilj 2	1. oblikovan program održivog razvoja županije	+1
	2. oblikovana stambena politika za mlade	+1
Mjere (prioriteti provedbe) za posebni cilj 2	Pokazatelji rezultata za mjere	
1.a. unaprjeđenje, razvoj i stvaranje društvene infrastrukture temeljene na održivom razvoju u svakodnevnom životu mladih	1.1. broj provedenih programa i projekata usmjerenih na održivi razvoj	
	1.2. broj izvedenih infrastrukturnih rješenja za mlade u skladu s principima održivog razvoja	
	1.3. broj realiziranih inovativnih rješenja održivog razvoja za javni gradski i međugradski prijevoz	
1.b. osnaživanje mladih za preuzimanje uloge pokretača promjena u razvoju okoliša i održivom razvoju	1.4. broj provedenih aktivnosti i projekata na inicijativu mladih s ciljem postizanja promjena u razvoju okoliša i održivom razvoju	
	1.5. broj provedenih javnih kampanja s ciljem privlačenja mladih za preuzimanje uloge pokretača promjena i promicanja važnosti održivog razvoja	
2.a. mapiranje stambenih potreba mladih	2.1. broj prijavljenih mladih za poticajnu stanogradnju, najam gradskih stanova i subvencionirane kredite kao indikator potrebe za rješavanjem stambenog pitanja mladih	
	2.2. izrada baze podataka mladih koji nemaju riješeno stambeno pitanje u PGŽ	
2.b. oblikovanje stambene politike za mlade	2.3. broj mladih koji su ostvarili poticaj u obliku sufinanciranja stanova, kredita i ostalih troškova rješavanja stambenog pitanja	
	2.4. promjena kriterija i uvođenje dodatnih bodova ili posebnih lista za dobivanje gradskih i drugih stanova za mlade	
	2.5. broj novih mjera i programa rješavanja stambenog pitanja mladih	
Strateški cilj 2: Zaštita i unaprjeđenje zdravlja mladih		
Posebni cilj 1: Omogućiti kvalitetniju zaštitu mentalnog zdravlja mladih		
Pokazatelji ishoda za posebni cilj 1	1. izrada sustavnog i sveobuhvatnog modela kvalitetne zaštite mentalnog zdravlja mladih	+1

Mjere (prioriteti provedbe) za posebni cilj 1	Pokazatelji rezultata za mjere
1. unaprjeđenje dostupnosti i prepoznatljivosti usluga usmjerenih na zaštitu mentalnog zdravlja mladih	1.1. broj pružatelja besplatnih usluga zaštite mentalnog zdravlja mladih
	1.2. broj osposobljenih odgojno obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika za ranu detekciju teškoća iz područja mentalnog zdravlja mladih
	1.3. broj svih mladih korisnika kvalitetne i besplatne psihosocijalne podrške, a posebno iz marginaliziranih skupina (žrtve obiteljskog i drugog nasilja, LGBTIQ+, mladih osoba s invaliditetom, mladih iz ruralnih područja i drugih)
	1.4. osnovan županijski centar za mentalno zdravlje mladih
	1.5. stvorena platforma usluga za zaštitu mentalnog zdravlja mladih

Posebni cilj 2: Unaprjeđenje kvalitete općeg zdravlja mladih

Pokazatelji ishoda za posebni cilj 2	1. povećan broj mladih koji se aktivno i rekreativno bave sportskim i fizičkim aktivnostima na tjednoj bazi +30%
	2. smanjen udio mladih u pobolu stanovništva na godišnjoj razini -10%

Mjere (prioriteti provedbe) za posebni cilj 2	Pokazatelji rezultata za mjere
1. jačanje svijesti o važnosti aktivnog bavljenja fizičkim aktivnostima kao faktorom zaštite zdravlja	1.1. broj osiguranih dostupnih i besplatnih rekreativnih i sportskih sadržaja za mlade
	1.2. broj mladih koji se bave fizičkom aktivnosti na tjednoj razini
	1.3. broj mladih koji se rekreativno bave sportom
	1.4. broj provedenih aktivnosti i projekata na inicijativu mladih s ciljem povećanja aktivnog bavljenja fizičkim aktivnostima (sportom i rekreacijom)
2. ulaganje u opće zdravlje mladih	2.1. broj mladih koji odlaze na redovne zdravstvene preglede
	2.2. broj provedenih aktivnosti i projekata za mlade s ciljem jačanja svijesti i važnosti redovite brige o psihofizičkom zdravlju (preventivni i drugi programi zdravstvene pismenosti)

Ključni dionici su organizacije i pojedinci koji preuzimaju odgovornost za provedbu ciljeva ovog razvojnog smjera i koji će u sklopu svojih programa implementirati navedene mjere i izvještavati o postignutim rezultatima:

1. **Ustanove čija je djelatnost socijalna skrb, humanitarna djelatnost i unaprjeđenje ljudskih prava:** npr. centri za socijalnu skrb, domovi za smještaj nezbrinute napuštene djece i mladih, skloništa za mlade, zajednice za mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi i sl., čiji osnivači su organi državne uprave (pri ministarstvima) ili jedinice lokalne/područne samouprave; organizacije i programi koji se osnivaju i pokreću radi zadovoljavanja stambenih potreba mladih, poput stambenih zadruga, poticajne stanogradnje (izgradnje „državnih/gradskih stanova za mlade samce i mlade obitelji”); organizacije i programi kojima se zadovoljavaju potrebe organiziranog stanovanja mladih radi osiguravanja jednakog pristupa obrazovanju, za potrebe mladih koji se školuju (domovi za učenike ili studente) i sl.
2. **Ustanove u zdravstvu:** bez obzira na osnivača (privatno, državno, JL/PS): bolnice, domovi zdravlja, centri za rehabilitaciju, lječilišta i sl., zavodi i instituti za unaprjeđenje zdravlja, odjeli za prevenciju i liječenje bolesti za mlade, npr. odjel za prevenciju i liječenje ovisnosti ili nastavni zavod za javno zdravstvo (timovi preventivne medicine za srednjoškolce i studente, savjetovišta za mlade (ginekološko, psihološko i sl.), ljekarne, ustanove koje provode organiziranu prehranu učenika i studenata te zaposlenika („menze”) i sl. te sve odgojno-obrazovne organizacije (škole, vrtići).
3. **Organizacije civilnog društva čija djelatnost je socijalna skrb, humanitarna djelatnost i unaprjeđenje ljudskih prava:** npr. Crveni križ, razne udruge i zaklade iz ovoga područja i sl.; organizacije civilnog društva koje pružaju privremeni smještaj mladima (skloništa, dnevni boravak...), organizacije koje pružaju socijalne usluge boravka i psihosocijalne usluge te druge socijalne usluge u širem i užem smislu.
4. **Organizacije civilnog društva koje unaprjeđuju zdrave stilove života:** sportski klubovi i druge organizacije za sport i sportsku rekreaciju; sportski savezi, Hrvatski olimpijski odbor i dr.; organizacije civilnog društva koje daju potporu mladima u promociji zdravih stilova života (planinarska društva, izviđači, udruge koje se bave alternativnim stilovima života (tečajji joge, zdrava prehrana i sl.), organizacije koje unaprjeđuju život mladih koji imaju zdravstvene i druge razvojne teškoće i dr.; organizacije civilnog društva koje daju potporu u liječenju bolesti ovisnosti, poremećaja prehrane i sl. te poremećaja u ponašanju (nasilnog i dr.); odgojno-obrazovne ustanove i druge organizacije koje u okviru svoje osnovne djelatnosti imaju aktivnosti kojima se promiču zdravi stilovi života - školska sportska društva, sveučilišni sportski savezi i sl.
5. **Privatne ekonomske organizacije (tvrtke, obrti):** socijalno odgovorno gospodarstvo (tvrtke koje ulažu u potrebe zajednice), u bilo kojem obimu i obliku (kroz ulaganja u obliku donacija, natječaja, stipendiranja i drugih oblika aktivnosti kojima se unaprjeđuje društvena uključenost mladih)
6. **Druge organizacije i modeli koji unaprjeđuju ove potrebe:** klubovi/centri za mlade, skloništa za mlade, zajednice za mlade bez adekvatne roditeljske skrbi; projekti i akcije ili aktivnosti, npr. „Mreža zdravih gradova”, Akcija „Gradovi / općine / županije prijatelji djece”, razni kampovi (sportski i dr.).
7. **Jedinice lokalne i područne samouprave**

Izvori financiranja:

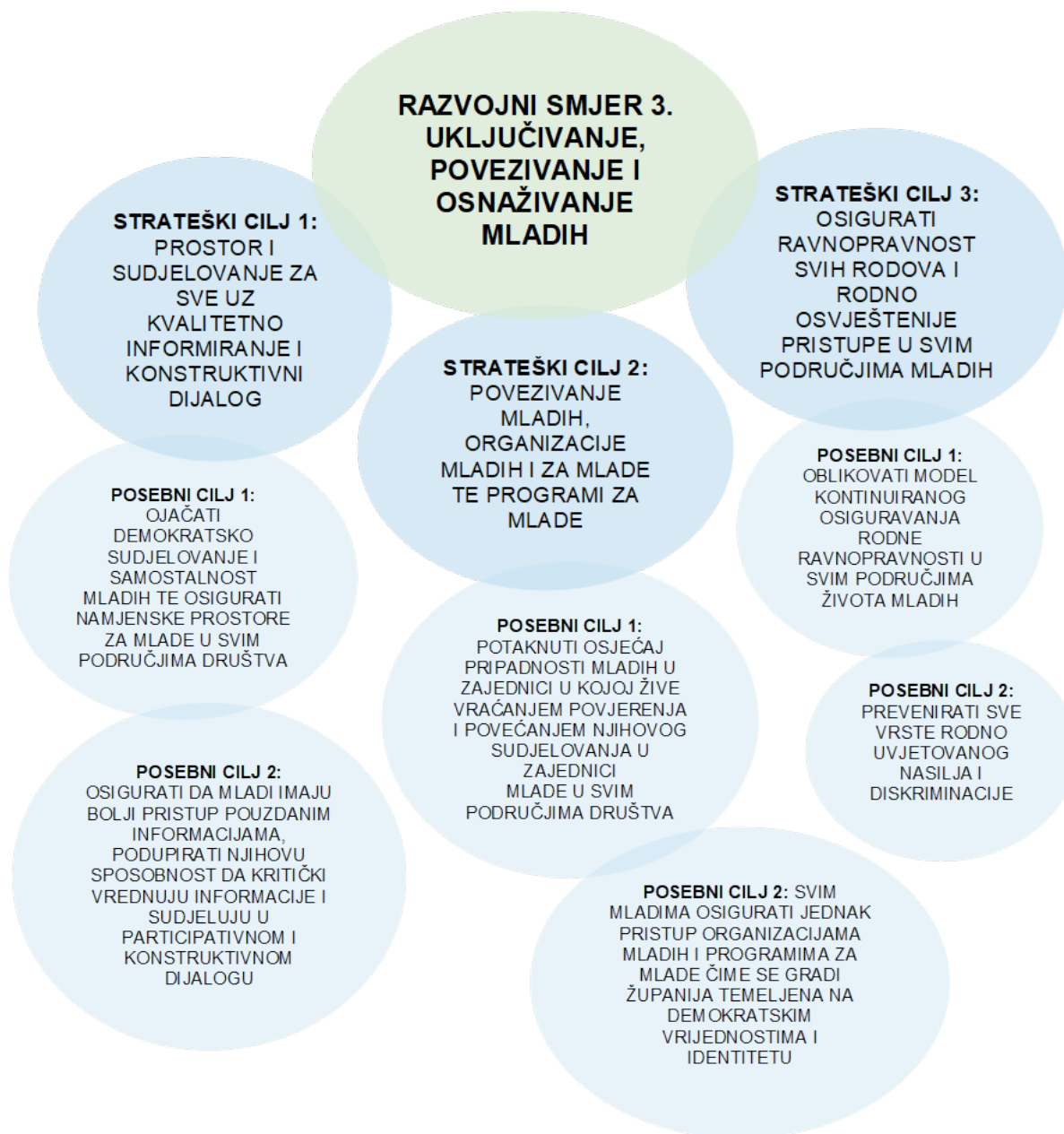
1. Proračun JLS i PGŽ
2. Nadležna ministarstva
3. EU fondovi
4. Zaklade, ustanove i druga javna tijela
5. Gospodarstvenici

Preporuke za ključne dionike (gradove i općine, PGŽ, ustanove, zaklade, gospodarstvenike i druge organizacije koje mogu usmjeriti svoje djelovanje prema ovom razvojnom smjeru) - moguće aktivnosti i projekti za izradu akcijskog plana:

Preporuke	Povezanost sa strateškim ciljem	Ključni dionici
1. Oblikovanje modela praćenja i podrške mladima radi sprječavanja društvene isključenosti znači međuresornu suradnju i održivu intervenciju, uz suradnju svih JLS i PGŽ. Ključno je ispitati tko su najugroženije skupine mladih kojima prijete društvena isključenost te osigurati dostupnosti svih usluga (posebno u ruralnim krajevima) s ciljem smanjenja zanemarivanja marginaliziranih mladih te njihovih potreba. Posebnu pozornost treba pridodati osposobljavanju svih osoba koje rade s mladima kako bi naučili prepoznati problematiku i potrebe ovih skupina mladih. Mapiranje će dati odgovore na pitanja kako spriječiti jer će se temeljem njih oblikovati modeli sprječavanja društvene isključenosti. Cilj je stvoriti učinkovit i brz model odgovora na izazove od najranije dobi djece i mladih, npr. osiguravanjem mobilnog tima u ruralnim i otočnim područjima, osposobljavanje učitelja i nastavnika za ranu detekciju potreba i sl.	Strateški cilj 1	JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog društva
2. Preporuka je provoditi mentorske i druge programe socijalne podrške za skupine u riziku, kako bi što učinkovitije spriječili razvoj kompliciranijih pojava. Cilj je stvoriti zajednicu koja brine o svojim mladima.	Strateški cilj 1	JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog društva
3. Program održivog razvoja za mlade PGŽ je plan aktivnosti kroz koji se mladi informiraju, uključuju i osnažuju za aktivan život u PGŽ. Cilj je stvoriti zajednicu koja potiče želju mladih za ostankom u PGŽ zbog prednosti kojima obiluje. Primjeri su: aktivnosti komunikacijskih kampanja za očuvanje prirodnog okoliša, alternativne izvore energije, energetska učinkovitost, odvajanje otpada, nova radna mjesta (poticaji za održiva i nova radna mjesta i društveno odgovorne poslodavce, poticaji za zapošljavanje mladih, projekti jačanja solidarnosti u zajednici i među zajednicama, projekti poticanja društvenog poduzetništva i sl.)	Strateški cilj 1	JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog društva
4. Preporuka je da mladima u svim JLS bude dostupna psihosocijalna podrška. Npr. financiranje mobilnog tima koji obuhvaća manje dostupna (ruralna) područja i pruža usluge mladima na terenu, financiranje programa psihosocijalne podrške u centrima/klubovima za mlade i sl.	Strateški cilj 2	JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog

		društva
5. Posebnu pozornost treba pridodati financiranju osposobljavanja svih osoba koje rade s mladima (<i>youth worker-a</i> , učitelja, trenera, službenika i sl.) kako bi naučili prepoznati problematiku i potrebe ovih skupina mladih.	Strateški cilj 2	JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog društva
6. Važno je osigurati financiranje programa i projekata kojima se osigurava kontinuirano bavljenje rekreativnim fizičkim aktivnostima.	Strateški cilj 2	JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog društva

Shematski prikaz strukture strateškog okvira **Razvojnog smjera 3.**Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih

Strateški cilj 1: Prostor i sudjelovanje za sve uz kvalitetno informiranje i konstruktivni dijalog**Poseban cilj 1:** Ojačati demokratsko sudjelovanje i samostalnost mladih te osigurati namjenske prostore za mlade u svim područjima društva

Pokazatelji ishoda za poseban cilj 1	
	1. povećan broj mladih koji sudjeluju u procesima odlučivanja na svim razinama +10%
	2. povećan broj centara/klubova za mlade > 5
	povećan broj info centara za mlade > 5
	povećan broj ureda za mlade u PGŽ > 5
Mjere (prioriteti provedbe) za poseban cilj 1	Pokazatelji rezultata za mjere
1. uključivanje mladih u donošenje odluka na svim razinama, npr. konzultacijama s mladima o svim odlukama, uključivanje mladih u povjerenstva za donošenje političkih odluka	1.1. broj aktivnih savjeta mladih u PGŽ
	1.2. broj aktivnih učeničkih vijeća i studentskih zborova
	1.3. broj aktivnih udruga mladih i za mlade
	1.4. broj mladih u podmlacima političkih stranaka
	1.5. broj mladih izabраниh u predstavnička tijela JLS i PGŽ
	1.6. broj mladih izabраниh u izvršna tijela JLS i PGŽ
	1.7. broj konzultacija s mladima na razini JLS i PGŽ u jednoj godini
2. uključivanje mladih u programe i aktivnosti "mladih za mlade" osiguravanjem infrastrukture - osnivanje centara, klubova i ureda za mlade te profesionalizacijom rada za mlade	2.1. broj osnovanih i aktivnih centara/klubova, info centara, i ureda za mlade u PGŽ i JLS
	2.2. broj mladih koji sudjeluju u aktivnostima centara/klubova, info centara, i ureda za mlade
	2.3. broj aktivnosti koje financiraju JLS i PGŽ, a u čijem osmišljavanju, izradi i provedbi su sudjelovali mladi
	2.4. broj osoba koje rade s mladima prema različitim modelima za koje su osigurana sredstva JLS i PGŽ: mobilni tim savjetnika za mlade (osobe koja radi s mladima (<i>youth worker</i> - a) ili stacionirano u centru / klubu / uredu za mlade, povremeno ili privremeno ili stalno otvoreno i

	<p>dostupno za mlade, prema potrebi pojedine JL(R)S</p> <hr/> <p>2.5. broj financiranih aktivnosti za mlade u svakoj JLS i PGŽ koje proizlaze direktno iz rada <i>youth workera</i> s mladima na terenu</p> <hr/> <p>2.6. broj uspostavljenih partnerstva s JLS kako bi na inicijativu mladih bili osnovani centri / infocentri / klubovi / uredi za mlade u JLS, posebno u ruralnim sredinama.</p>
<p>Poseban cilj 2: Osigurati mladima kvalitetniji pristup pouzdanim informacijama, podupirati njihovu sposobnost da kritički vrednuju informacije i sudjeluju u participativnom i konstruktivnom dijalogu</p>	
<p>Pokazatelji ishoda za poseban cilj 2</p>	<p>1. Povećan broj mladih te službenika i članova predstavničkih i izvršnih tijela koji sudjeluju u participativnom i konstruktivnom dijalogu na razini JLS i PGŽ +10%</p>
	<p>2. Povećan broj donesenih odluka u kojima su sudjelovali mladi na razini JLS i PGŽ +10%</p>
<p>Mjere (prioriteti provedbe) za poseban cilj 2</p>	<p>Pokazatelji rezultata za mjere</p>
<p>1. oblikovanje platforme / modela za informiranje mladih o mogućnostima za uključivanje mladih</p>	<p>1.1. broj mladih koji su sudjelovali u edukaciji ili programima za razvoj kritičkog mišljenja</p>
	<p>1.2. broj mladih koji su sudjelovali u edukaciji ili programima medijske kulture</p>
	<p>1.3. broj mladih koji su sudjelovali u kreiranju medijskih sadržaja za mlade</p>
	<p>1.4. broj izrađenih inovativnih modela za informiranje mladih</p>
	<p>1.5. broj realiziranih platformi za informiranje primjereno mladima</p>
<p>2. uspostava kontinuiranog dijaloga s mladima na razini jedinica lokalne samouprave i županije</p>	<p>2.1. broj održanih sastanaka, javnih foruma i drugih oblika dijaloga donositelja odluka s mladima na razini JLS i PGŽ</p>
	<p>2.2. broj realiziranih modela za ostvarivanje kontinuiranog dijaloga s mladima na razini JLS i PGŽ</p>
	<p>2.3. broj provedenih edukacija o radu s mladima za službenike i članove predstavničkih i izvršnih tijela</p>

Strateški cilj 2: Povezivanje mladih, organizacije mladih i za mlade te programi za mlade		
Poseban cilj 1: Potaknuti osjećaj pripadnosti mladih u zajednici u kojoj žive (PGŽ) vraćanjem povjerenja i povećanjem njihovog sudjelovanja u zajednici		
Pokazatelji ishoda za poseban cilj 1	1. povećan broj inicijativa mladih koji aktivno sudjeluju u lokalnim zajednicama	+20%
	povećan broj mladih u organizacijama civilnog društva	+20%
	povećan broj organizacija civilnog društva mladih i za mlade	+20%
	2. povećan broj mladih koji su aktivno sudjelovali u promicanju građanske i demokratske kulture	+20%
Mjere (prioriteti provedbe) za poseban cilj 1	Pokazatelji rezultata za mjere	
1. pružanje podrške različitim oblicima djelovanja mladih radi aktivnog sudjelovanja mladih u lokalnim zajednicama s naglaskom na očuvanje povjerenja i pripadnosti mladih u zajednici (PGŽ) – jačanje društvenog kapitala	1.1. broj financiranih aktivnosti (projekata) mladih u JLS i PGŽ	
	1.2. broj umreženih (partnera i suradnika) organizacija mladih iz različitih mikroregija zbog zagovaranja zajedničkih interesa mladih	
	1.3. broj zajedničkih aktivnosti (projekata) mladih i donositelja odluka (JLS)	
	1.4. broj susreta predstavnika mladih iz jedne ili više JLS s drugim mladima iz PGŽ	
	1.5. broj aktivnosti jačanja identiteta mladih i PGŽ (razmjene mladih između dvije i više JLS)	
	1.6. broj socijalnih inovacija koje su osmislili mladi radi povezivanja s mladima iz ruralnih krajeva	
2. stvarati i usvajati demokratske vrijednosti, poput ljudskih prava, građanskih prava te jačati građansku i demokratsku kulturu, kulturu nenasilnog rješavanja problema i održivog razvoja	2.1. broj održanih aktivnosti kojima se osnažuje građanska i demokratska kultura za mlade, a posebno u ruralnim krajevima	
	2.2. broj održanih aktivnosti kojima se promiče održivi razvoj u skladu s globalnim ciljevima održivog razvoja za mlade	
	2.3. broj održanih aktivnosti na temu kulture nenasilja i nenasilnog rješavanja problema za mlade	
	2.4. broj održanih aktivnosti koje osmišljavaju i organiziraju mladi na području demokratskih vrijednosti, poput ljudskih prava, građanskih prava te kulture nenasilnog rješavanja problema i održivog razvoja	
Poseban cilj 2: Svim mladima osigurati jednak pristup organizacijama mladih i programima za mlade čime se gradi županija temeljena na demokratskim vrijednostima i identitetu		
Pokazatelji ishoda za poseban cilj 2	1. povećan broj mladih koji se samoorganiziraju	+20%
	povećan broj mladih sudjeluju u programima za mlade	+20%
	2. povećan broj mladih iz marginaliziranih skupina koji sudjeluju u programima za mlade	+20%

Mjere (prioriteti provedbe) za poseban cilj 2	Pokazatelji rezultata za mjere
1. osnaživanje već postojećih oblika organiziranog djelovanja mladih te prijenos iskustva na mlađe generacije kako udruge mladih ne bi imale kratko vrijeme trajanja	1.1. broj financiranih projekata i programa koje provode organizirani oblici djelovanja mladih 1.2. broj zaposlenih mladih osoba u organizacijama civilnog društva
2. uključivanje mladih iz marginaliziranih skupina i pružanje potpore u aktivno uključivanje u organizacije i druge skupine mladih	2.1. prosječan broj novih mladih iz marginaliziranih skupina članova udruga na godišnjoj razini 2.2. broj provedenih kampanja za uključivanje marginaliziranih skupina, posebno u ruralnim krajevima 2.3. broj projekata i aktivnosti za mlade u ruralnim područjima

Strateški cilj 3: Osigurati ravnopravnost svih rodova i rodno osvještenije pristupe u svim područjima mladih PGŽ-a		
Poseban cilj 1: Oblikovati model kontinuiranog osiguravanja rodne ravnopravnosti u svim područjima života mladih (oblikovan županijski preventivni program)		
Pokazatelji ishoda za poseban cilj 1	1. Oblikovan županijski program osiguravanja rodne ravnopravnosti	+1
Mjere (prioriteti provedbe) za poseban cilj 1	Pokazatelji rezultata za mjere	
1. Jačanje svijesti o ljudskim pravima i ravnopravnosti rodova, posebno LGBTQIA+ zajednice	1.1. broj financiranih projekata i aktivnosti kojima se podiže svijest o ravnopravnosti rodova 1.2. broj mladih koji su sudjelovali u programima osvješćavanja o ljudskim pravima i ravnopravnosti rodova	
Poseban cilj 2: Prevenirati sve vrste rodno uvjetovanog nasilja i diskriminacije (temeljem bilo kojeg obilježja)		
Pokazatelji ishoda za poseban cilj 2	1. Oblikovan model prevencije rodno uvjetovanog nasilja i diskriminacije	+1
Mjere (prioriteti provedbe) za poseban cilj 2	Pokazatelji rezultata za mjere	
1. izrada programa koji su usmjereni na podizanje svijesti o štetnosti rodno uvjetovanog nasilja, nasilja u intimnim vezama i drugog obiteljskog nasilja, posebno one koji obuhvaćaju mlade iz ruralnih krajeva.	1.1. broj međusektorskih preventivnih programa sprječavanja rodno uvjetovanog nasilja 1.2. broj financiranih projekata i aktivnosti sprječavanja rodno uvjetovanog nasilja 1.3. broj mladih koji su sudjelovali u programima sprječavanja rodno uvjetovanog nasilja	

Ključni dionici:

1. Organizacije civilnog društva / udruge, zaklade, zadruge
2. Organizacije civilnog društva koje se bave mladima - udruge mladih, udruge za mlade, mreže/savezi/partnerstva takvih organizacija (mreže mladih), lokalni i regionalni info-centri za mlade, klubovi za i centri za mlade
3. Razni oblici organiziranog djelovanja mladih - organizirani podmladci političkih stranaka, organizirani predstavnici mladih pri obrazovnim ustanovama – vijeća učenika, studentski zborovi, inicijative mladih, savjeti mladih

4. Gradske, općinske i županijske javne uprave - službenici za mlade
5. Predstavnici izvršnih i članovi predstavničkih tijela - vijećnici, načelnici, gradonačelnici, župan
6. Obrazovne i druge ustanove i institucije koje rade s mladima.
5. Osiguravanje infrastrukturnih rješenja za razvoj i povećanje dostupnosti prostora (centri i klubovi za mlade) te ljudskih resursa za rad s mladima (eng. *Youth workera*).

Izvori financiranja:

1. Proračun JLS i PGŽ
2. Nadležna ministarstva
3. EU fondovi
4. Zaklade, ustanove i druga javna tijela
5. Gospodarstvenici

Preporuke za ključne dionike (za gradove i općine, Primorsko-goransku županiju, ustanove, zaklade i druge organizacije koje mogu usmjeriti svoje djelovanje ka ovom razvojnom smjeru - moguće aktivnosti i projekti za izradu akcijskog plana)		
Preporuke	Povezanost sa strateškim ciljem	Ključni dionici
1. Aktivno pristupanje osnivanju savjeta mladih na lokalnoj i regionalnoj razini, odnosno provedba kvalitetnog informiranja i motiviranja mladih za prijavu i rad u savjetima mladih - mladi će steći povjerenje u JLS i PGŽ jedino ako imaju iskustvo suradnje s donositeljima odluka, pa se preporuča prije poziva za osnivanje provedba radionica informiranja i komunikacijskih kampanja u svim prostorima u kojima jesu mladi (škole, fakulteti, sportske organizacije, udruge i ostalo).	Strateški cilj 1 Strateški cilj 2	službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih
2. Informiranje mladih o financiranim programima i projektima iz proračuna JLS i PGŽ. Potrebno je način proračunskog izvještavanja prilagoditi mladima, npr. jednom do dvaput godišnje izvještavati mlade na njima primjeren način – izraditi platformu za „proračun za mlade“ (nadogradnja postojeće platforme <i>opencity</i> ili sl.).	Strateški cilj 1	službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ
3. Ulaganja u prostore za mlade – pri odluci u ulaganju o prostore za mlade, mladi se uključuju pa je važno da to bude ili na inicijativu mladih ili da budu uključeni u sve faze implementacije ulaganja. Koji model info centra ili kluba za mlade će se odabrati mora ovisiti o potrebama mladih u svakoj JLS, npr. mrežna platforma koju	Strateški cilj 1 Strateški cilj 2	službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih

<p>uređuju mladi, radio emisija za mlade, prostor s dnevnim boravkom za mlade i zaposlenim osobama za rad s mladima, udruge za mlade, mobilni tim osoba koje rade mlade. Mladi će koristiti prostor i usluge osobe koja radi s njima ako su oni sudjelovali u oblikovanju modela tog prostora. Preporučaju se suradnički modeli ulaganja u prostore za mlade za više JLS koje gravitiraju određenom području.</p>		
<p>4. Usmjerenost mladima mora biti vidljiva u financiranju iz proračuna u programe i projekte, pa je to vidljivo u prioritetnim područjima, kriterijima za financiranje i aktivnostima u proračunu. Isto tako, ova odluka se donosi u suradnji i dijalogu s mladima koji moraju biti informirani o mogućnostima financiranja njihovih potreba.</p>	<p>Strateški cilj 1 Strateški cilj 2</p>	<p>službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih</p>
<p>5. Potrebno je osigurati zasebne programe za financiranje inicijativa i projekta mladih, ali je prethodno nužno informirati mlade o postojećim mogućnostima i osigurati neformalno obrazovanje za mlade kako bi mogli savladati propisane norme i kriterije. Ti uvjeti za financiranje trebaju biti jednostavni (kratke upute) i primijenjeni mladima.</p>	<p>Strateški cilj 1 Strateški cilj 2</p>	<p>službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, organizacije civilnog društva</p>
<p>6. Važno je osigurati osposobljavanje službenika JLS i PGŽ za rad s mladima te zadužiti osobu za neposredan rad s mladima.</p>	<p>Strateški cilj 1 Strateški cilj 2</p>	<p>službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, organizacije civilnog društva</p>
<p>7. Povećanje broja informativnih aktivnosti za mlade na lokacijama gdje provode vrijeme i djeluju u društvu, npr. terenske prezentacije (<i>streetwork</i>) na interesnim lokacijama gdje se mladi okupljaju (škole, fakulteti, igrališta i sl.) i povećanje broja sastanaka mladih s donositeljima odluka (npr. neformalni i formalni sastanci predstavnika mladih različitih skupina)</p>	<p>Strateški cilj 1 Strateški cilj 2</p>	<p>službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, organizacije civilnog društva, osobe koje neposredno rade s mladima (youth workeri)</p>
<p>8. Rodna ravnopravnost je horizontalni cilj čije ostvarenje mora biti vidljivo u svim strateškim ciljevima: npr. provedba komunikacijskih kampanja sadrži vrijednosti rodne ravnopravnosti, a organizira se međusektorski. Ova vrijednost mora biti vidljiva u svim programima svih ključnih dionika, npr. dodatni bodovi za financiranje ostvarenja ovog horizontalnog cilja.</p>	<p>Strateški cilj 1 Strateški cilj 2 Strateški cilj 3</p>	<p>službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog društva</p>

9. Izrada županijskog protokola o postupanju u slučaju nasilja u svim sektorima.	Strateški cilj 3	službenici i donositelji odluka (članovi predstavničkih i izvršnih tijela) zaduženi za rad s mladima u JLS i PGŽ, organizirani oblici djelovanja mladih, ustanove koje rade s mladima, mediji, organizacije civilnog društva
--	------------------	--

Program za Mlade Primorsko-goranske županije izradilo je Društvo za istraživanje i potporu, Rijeka.

U izradi ovog programa sudjelovali su:

- Marta Berčić, prof. soc., autorica Programa
- Bernard Šešo, mag. psych., autor Programa
- Sanja Crnković, dipl. ing., stručna suradnica
- Jelena Hrkač, mag. oec., stručna suradnica
- Karmen Vučetić, mag. psych., stručna suradnica
- Renata Kiršić, dipl. ing. log., stručna suradnica
- Milana Međimorec, mr. sc., lektorica

Napomena: pojmovi u tekstu se odnose na muški i ženski rod.